

Kancelář prezidenta republiky

V Praze dne 11. září 2017
Č. j.: SPH 2060/2017

Závazné stanovisko

Kanceláře prezidenta republiky - Odboru památkové péče k záměru: „Starý královský palác - plošina pro invalidy.“

Kancelář prezidenta republiky - Odbor památkové péče, příslušná podle § 2 vládního nařízení č. 55/1954 Sb., o chráněné oblasti Pražského hradu, vydává na základě § 11 odst. 3 a § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve spojení s § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, jako dotčený orgán při řízení vedené stavebním úřadem toto závazné stanovisko:

Správa Pražského hradu, příspěvková organizace, příslušná hospodařit s majetkem Tvořicím areál Pražského hradu, předložila k posouzení žádost č. j. 2060/2017 o závazné stanovisko k záměru výměny zařízení a související technické úpravy „Starý královský palác - plošina pro invalidy.“ Stávající šikmá plošina pro invalidy, instalovaná v roce 1996, dosáhla své životnosti a stále se zvyšující zatížení vedlo k poškozování kamenných schodišť. Zařízení je instalováno na jižním vedlejším schodišti do západního křídla Starého královského paláce, přičemž nosná konstrukce je kotvena do jednoho ze zděných barokních pilířů balkonu. Trvalým přetížením došlo k vytržení jedné z kotev. Vzhledem k technickým parametrům stávajícího zařízení je třeba jeho výměny.

Součástí předložené žádosti o závazné stanovisko ve věci náhrady plošiny pro invalidy - č. j. SPH 2060/2017- je projektová dokumentace ve stupni pro provedení stavby (DPS) „Starý královský palác - plošina pro invalidy, Pražský hrad, III. nádvoří.“, jejímž autorem je architektonický atelier SVIŽN s.r.o. (xxx); zpracováno v srpnu 2017. Dokumentace řeší realizaci nové plošiny pro invalidy a s tím spojenou náhradu již nevyhovujících instalací. Zásah byl s Odborem památkové péče Kanceláře prezidenta republiky konzultován stejně jako typ navržené plošiny.

Kancelář prezidenta republiky Odbor památkové péče žádost posoudil z hlediska zájmů státní památkové péče na ochraně Pražského hradu, který je, včetně jeho areálu, nařízením vlády č. 147/1999 Sb., o prohlášení a zrušení prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, prohlášen za národní kulturní památku, a stanoví:

- předložený záměr výměny plošiny pro invalidy, rozpracovaný v dokumentaci pro provedení stavby „Starý královský palác - plošina pro invalidy, Pražský hrad, III. nádvoří“ architektonického atelieru SVIŽN, s.r.o. ze srpna 2017, je přípustný za následujících podmínek:

Základní podmínkou provádění stavby je snaha o co nejmenší zásah do historického zdiva, a to jak v otázce kotvení nosného systému plošiny, tak otevření stávajících technických tras spojených s náhradou elektroinstalace. Návrh počítá s využitím stávajících kotev. Poškozené zdivo pilíře bude sanováno a kotevní bod nahrazen novým kotvicím prvkem, umístěným blíže ke středu pilíře. Nosná konstrukce bude podpořena ocelovými sloupky opřeny o konstrukci schodiště. Podmínkou je jejich vhodné podložení v kontaktních plochách (např. teflonové či pryžové podložky spojené s kovovou konstrukcí). Nový kotevní bod bude proveden chemickou kotvou (nejlépe HILTI), protože zdivo pilíře je smíšené, převážně opukové. Důležitou podmínkou je pečlivé vyčištění vyvrtaného otvoru před vlepením kotvy.

Trasa připojení do rozvaděče je stávající, ale není jisté, že je v plném rozsahu vybavena chráničkami umožňujícími protažení nových vodičů. Je možné trasu opatrně otevřít (tzn. tzv. jít po kabelech) a následně ji vybavit novou kabelovou instalací. Konečné provedení bude přizpůsobeno shledanému stavu (např. nebude vybavena chráničkami, pokud se tam nevejdou). Protože rozvaděč je umístěn v interiéru Starého královského paláce (předsálí Vladislavského sálu), bude třeba zásah provádět pod dozorem restaurátora. Obdobně bude otevřena i trasa v prostoru vnějšího schodiště, kde vede v omítkách a částečně v podestě, navýšené novodobými dlaždicemi z pískovce (z důvodu pohybu invalidů). S vysokou pravděpodobností se bude zásah dotýkat i kamenné výdlažby, takže i zde bude třeba účasti odpovědného restaurátora.

Na základě uvedeného je tedy třeba, aby zásah zčásti realizovali a zčásti alespoň dozorovali kvalifikovaní restaurátoři, kteří jsou držiteli odpovídajících licencí MKČR. Pro restaurování historických omítek či pro dozor jejich oprav postačí licence Ministerstva kultury ČR pro restaurování historických omítek nebo štuků. Obdobně potom pro kámen postačí restaurátorská licence Ministerstva kultury ČR pro restaurování nepolychromovaného kamene.

Zásah bude realizován tak, aby otevření tras nebylo po uvedení do původního stavu viditelné. Pro materiály použité pro opravu štuků (vnějších i vnitřních) platí základní požadavek, že budou na vápenné bázi. Protože rozsah invazivního zásahu bude minimální, je možné pro zapravení instalačních tras použít suché vápenné pytlované materiály (např. dle hradního standardu pro jádro Bayosan HR 811 zrnitosti plniva 4mm, popř. Bayosan Multi Contact 55 W plněný polypropylenovými pásky pro menší namáhané vrstvy apod., pro svrchní štuk pak např. Hasit 162 či Tubag TKFP apod., v interiéru paláce pak klet VAPO injekt či klet Aqua Bárta apod.). V exteriéru předpokládáme použití fasádních vápenných barev lazurního typu (např. Porokalk apod.) v odstínech schválených pro tereziánské fasády, v interiéru použití lazur z vápenného mléka a přírodních pigmentů. Jak v exteriéru, tak v interiéru jsou povrchy a zdivo historické a hodnotné. Přes utilitární zásah považujeme dokonalé zaretušování tras za bezpodmínečné. Nedoporučujeme jinde obvyklé zasádování elektro tras; sádra je hygroskopická a mohla by v budoucnu působit nevhodné vlhnutí v ploše trasy staronových instalací. Domníváme se, že postačí vyspravení a omítnutí doporučeným materiálem na vápenné bázi.

Nové ocelové výrobky, nosné konstrukce a plošina bude dle předpokladu v odstínu šedé „kovářské“ barvy. Je možno použít standardní syntetický nátěr, ale odstín bude s dostatečným předstihem předložen ve formě vzorků a Odborem památkové péče Kanceláře prezidenta republiky schválen.

Odůvodnění

Podle § 11 odst. 3 zákona o státní památkové péči vydávají příslušné orgány, v daném případě stavební úřady, svá rozhodnutí, jimiž mohou být dotčeny zájmy státní památkové péče, a jde-li o národní kulturní památky, jen na základě závazného stanoviska. Příslušným k vydání tohoto stanoviska v případě Pražského hradu je na základě vládního nařízení č. 55/1954 Sb. Kancelář prezidenta republiky. Podle § 44a odst. 3 zákona o státní památkové péči je závazné stanovisko ve věci, o které je příslušný rozhodovat stavební úřad, úkonem učiněným dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem.

Správa Pražského hradu, příspěvková organizace, příslušná hospodařit s majetkem tvořícím areál Pražského hradu, předložila k posouzení žádost č. j. 2060/2017 o závazné stanovisko záměru „Starý královský palác - plošina pro invalidy.“ Předložený záměr výměny plošiny pro invalidy byl rozpracován v dokumentaci pro provedení stavby „Starý královský palác - plošina pro invalidy, Pražský hrad, III. nádvoří.“ ze srpna 2017 (zpracoval architektonický atelier SVIŽN, s.r.o.), která je součástí žádosti č. j. SPH 2060/2017. Tato dokumentace byla v rozpracovanosti se zástupci Odboru památkové péče Kanceláře prezidenta republiky několikrát projednána a všechny podněty do ní byly zahrnuty. Mimo jiné byl vybrán typ plošiny, která oproti plošině stávající objekt méně vizuálně zatěžuje.

Požadavky na samotné provádění stavby uvedené v tomto stanovisku jsou formulovány na základě předložené projektové dokumentace pro provedení stavby a jsou základními obecnými podmínkami pro realizaci výměny plošiny pro invalidy a navazujících zásahů. Pokud se objeví nová zjištění či technický problém, který nepostihuje stávající dokumentace, bude řešen ve spolupráci s projekčním týmem v průběhu provádění stavby. Projektová dokumentace postihuje podstatné technické a architektonické detaily provádění. Požadavky na provádění za účasti restaurátorů odpovídajících licencí MKČR a na typologii použitých materiálů vycházejí především z hodnoty dotčených historických povrchů a obvyklých požadavků památkové péče v chráněném areálu Pražského hradu.

Kancelář prezidenta republiky při posouzení žádosti a stanovení požadavků uvedených ve výroku tohoto závazného stanoviska vycházela ze znalosti současného stavu dotčeného objektu a z posouzení záměru investora, včetně předložené projektové dokumentace pro provedení stavby.

Poučení

Proti tomuto závaznému stanovisku se nelze samostatně odvolat. Takové odvolání lze podat až proti rozhodnutí, které bude na základě závazného stanoviska vydáno.